

JAN WOLKERS TURKS FRUIT

Uitgeverij J.M. Meulenhoff

ISBN 9789029093347

Paperback € 19.99

Jubileumbox met luisterboek en
toneelbewerking € 49.99

Deze column is gepubliceerd in:

COLUMN

Petra van Dalen

Boekhandel Praamstra

Turks Fruit – Jan Wolkers (1925-2007)

Het is vijftig jaar geleden dat Turks fruit is verschenen. 1969 is de tijd van de Provo's, de Flowerpower, de Beatles en de bezetting van het Maagdenhuis.

Jan Wolkers is geboren in Oegstgeest in een christelijk gezin. Na de oorlog legt hij zich toe op beeldhouwen. Hij studeert in Den Haag, Amsterdam en in Parijs onder Zadkine.

Als romanschrijver debuteert hij in 1961 met *Serpetina's petticoat*. Er volgen veel autobiografische getinte novellen en romans vaak met schrijnende onderwerpen, soms wreed, maar altijd menselijk bewogen.

Geloof, dood en de Tweede Wereldoorlog zijn terugkerende thema's in zijn werk. *Turks Fruit*, *Kort Amerikaans* en *Terug naar Oegstgeest* zijn z'n meest bekende romans. Jan Wolkers overlijdt in zijn slaap op Texel twee weken voor zijn 82ste verjaardag. Hij heeft dan net toestemming gegeven aan Onno Blom om zijn biografie te schrijven. Deze verschijnt in 2017 onder de titel *Het litteken van de dood*.

Turks fruit gaat over de heftige ontmoeting van Erik, een beeldhouwer, met Olga. Er volgt een zinderende zomer. Ze trouwen, geheel tegen de zin van de rijke ouders van Olga. Vrij snel na het huwelijk verandert Olga's karakter. Opeens verbreekt zij de relatie. De scheiding volgt. Ze heeft een hersentumor waaraan zij overlijdt. In het ziekenhuis eet ze alleen nog *Turks fruit* dat Erik haar brengt.

De eerste keer dat ik *Turks Fruit* las, was ik nog net geen 12 jaar. Mijn zus had dit boek op de lijst staan en mijn moeder vond het werkelijk een schande dat haar dochter zo'n boek moest lezen voor de lijst; al die seks en al die scheldwoorden. Mijn nieuwsgierigheid was gewekt. Ik moest vreselijk lachen om de scène met de spijkerbroek en kreeg rode oortjes van alle seksscènes.

Toen ik het verhaal op mijn 22ste herlas werd ik geraakt door de heftigheid van de liefde die de hoofdpersoon Erik voelt voor Olga. Geraakt door het intens zelfverwoestende verdriet als Olga abrupt bij hem weggaat. Hoe hij dat verlies lijfelijk ondergaat en verwerkt. De ziekte kanker die hij, voor die tijd, zo openlijk beschrijft.

Nu lees ik het boek voor de derde keer. Mijn vrees dat het taalgebruik oubollig zou zijn is totaal ongegrond. De toon is helder en zonder franje. Geschreven met humor maar het laat ook de duistere kant van mensen zien. De seks is nog steeds recht voor zijn raap. De hoofdpersoon straalt energie, liefde en passie voor het leven uit.

